

حقوق بشر و منفعت در گفتمان سیاست خارجی ترامپ: بر اساس گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا

دکتر حسین کریمی فرد*

This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

چکیده

وزارت امور خارجه امریکا از ۱۹۷۷ به صورت سالانه گزارش‌هایی را در مورد وضعیت حقوق بشر کشورهای مختلف جهان منتشر می‌کند. این گزارش‌ها بر اساس اصول و ارزش‌های بنیانی لیبرالیسم تنظیم می‌شوند. در این مقاله تلاش می‌شود زبان و گفتمان حاکم بر این گزارش‌ها با تاکید «خلاصه‌های اجرایی» در مورد کنشگرانی مثل چین، ایران، روسیه، عربستان و اسرائیل در دوره ریاست جمهوری ترامپ مورد بررسی قرار گیرد. سوال این مقاله عبارتست از: زبان و گفتمان حاکم بر گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا در دوران ترامپ در مورد کنشگران چین، روسیه، ایران، عربستان سعودی و اسرائیل چگونه است؟ فرضیه این مقاله که سعی می‌شود با تاکید بر روش تحلیلی و تبیینی اثبات شود عبارتست از: زبان و گفتمان مسلط بر گزارش‌های حقوق بشری با تاکید خلاصه‌های اجرایی در مورد کنشگرانی مثل اسرائیل و عربستان ملایم، نرم و دوستانه و در مورد کشورهای مثل ایران، چین و روسیه تند، سخت و خصمانه است. وزارت خارجه امریکا در این گزارش‌ها سیستم سیاسی متحدین خود (مثل اسرائیل) را با عنوان دموکراسی چندحزبی و رقیبان و دشمنان خود (چین، روسیه و ایران) را با مفاهیمی مثل اقتدارگرایی، تک حزبی و استبدادی معرفی می‌نماید. نتیجه آنکه در این گزارش‌ها، امریکا هویت خود را از طریق زبان منتشر و دشمنان و رقیبان خود را به مثابه «دیگری» بازنمایی و طرد می‌نماید. بنابراین زبان و گفتمان حاکم بر این گزارش‌ها متأثر و در خدمت سیاست‌ها و منافع کلان ایالات متحده امریکا می‌باشد.

کلیدواژگان

گزارش حقوق بشر، وزارت خارجه امریکا، ایران، عربستان، روسیه، اسرائیل، چین

* نویسنده مسئول، دانشیار گروه علوم سیاسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران. / ایمیل:

hkarimifard@iauhvaz.ac.ir

Article Link: https://www.isjq.ir/article_162388.html

مقدمه

وزارت امور خارجه ایالات متحده آمریکا برای اولین بار گزارش‌های حقوق بشر خود را در سال ۱۹۷۷ منتشر کرد. این گزارش‌ها مسائل حقوق بشری داخل این کشور را پوشش نمی‌دهد. کشورهایی که گزارش‌های انتقادی در موردشان ارائه می‌شود از جایگاه حقوق بشری که دولت ایالات متحده در ارائه چنین گزارش‌هایی برای خود متصور شده، انتقاد کرده‌اند. با این وجود، نه تنها دولت آمریکا در دیپلماسی و سیاست خارجی از این گزارش‌ها بهره می‌برد، بلکه به طور گسترده مدنظر گروه‌های حقوق بشر بوده یا به عنوان داده در تحقیقات دانشگاهی مورد استفاده قرار می‌گیرند. به عبارتی علاوه بر تاثیرگذاری بر سیاست آمریکا، برگفتمان‌های حقوق بشر در جهان و جهت‌گیری کنشگران دولتی و غیر دولتی نیز موثرند. این گزارش‌های اغلب به انتقاد ناعادلانه از برخی کشورها و حمایت از دیگران بر اساس منافع ایالات متحده متهم شده‌اند.

ارکان این گزارش‌ها شامل احترام به آزادی‌های مدنی، آزادی مشارکت در فرایند‌های سیاسی، فساد و عدم شفافیت دولت، تبعیض، سوء استفاده‌های اجتماعی و قاچاق انسان، نگرش دولت در خصوص گزارش‌های بین‌المللی و غیردولتی در موارد ادعایی نقض حقوق بشر و حقوق کارگران است. در این مقاله بر «خلاصه‌های اجرایی» گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه آمریکا تاکید می‌شود و زبان و گفتمان حاکم بر آنها در مورد بازیگران و کنشگرانی مثل چین، روسیه، ایران، عربستان سعودی و اسرائیل مورد بررسی قرار می‌گیرد. انتخاب این کنشگران ترکیبی از متحدین، رقیبان و مخالفان این کشور می‌باشند تا ارتباط بین این گزارش‌ها و سیاست و منافع آمریکا مورد بررسی قرار گیرد و مشخص شود آیا زبان و گفتمان این گزارش‌ها درباره موارد نقض حقوق بشر در کشورهای دوست و متحد، دشمن و خصم و رقیب یکسان است یا زبان و گفتمان این گزارش‌ها، بر اساس منافع و سیاست این کشور دچار تغییر می‌شود.

داده‌ها برای تجزیه و تحلیل، شامل خلاصه‌های اجرایی گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه ایالات متحده آمریکا از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ در مورد ایران، چین، روسیه، عربستان و اسرائیل است. همه خلاصه‌های اجرایی از ساختار کلی مشابهی پیروی می‌کنند. این خلاصه‌ها با معرفی مختصری از کشور مورد بحث آغاز می‌شود و به طور مختصر مدل حکومتی آن ارائه می‌شود. بخش مقدماتی مدل نظام سیاسی و رهبران را پوشش می‌دهد، سپس به بحث در مورد انواع موضوعات مرتبط با حقوق بشر پرداخته می‌شود. در برخی موارد، نمونه‌ها یا رویدادهای خاص مورد بحث قرار می‌گیرند. چنین نمونه‌هایی ممکن است شامل دستگیری یک فعال برجسته حقوق بشر یا یک حمله تروریستی مخرب باشد. از نظر ساختاری، بخش‌های خلاصه اجرایی سال‌های مختلف کاملاً مشابه هستند.

روش‌شناسی در این مقاله شامل سه مرحله توصیف، تفسیر و تبیین است. همچنین اصل متن (گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه ایالات متحده آمریکا در مورد کنشگران روسیه، چین،

ایران، عربستان و اسرائیل از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ و معناهای هژمونیک و ضمنی در متن مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این مقاله «تحلیل گریک انتخاب گراست، انتخاب گری که هم جملات مورد نیاز در متن را انتخاب می‌کند و هم جملات همسو برای تحلیل های بعدی را کشف می‌کند. به عبارتی نوعی تعامل میان متن و ذهنیت مفسر برقرار می‌شود» (بشیر، ۱۳۹۱: ۱۲)؛ (Bashir, 2012: 12).

هدف از نگارش این مقاله تحلیل گزارش های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ در مورد کنشگران چین، روسیه، ایران، عربستان و اسرائیل به شیوه کیفی و با توجه به متن و بافت های خلق متن می‌باشد. این تجزیه و تحلیل مقایسه ای است. بازیگران مورد بررسی بر اساس روابط متفاوت آنها با ایالات متحده امریکا انتخاب شده‌اند. اسرائیل و عربستان به عنوان متحدین، چین و روسیه به عنوان رقبای استراتژیک جهانی و منطقه ای و ایران دشمن ایالات متحده امریکا می‌باشند. به همین دلیل از تحلیل گفت‌وگو برای کشف هدف، جهت گیری و گرایش های سیاسی و معانی آشکار و پنهان در این متن‌ها (گزارش‌ها) کمک گرفته می‌شود. سوال این مقاله عبارتست از: زبان و گفت‌وگو حاکم برگزارش های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا در دوران ترامپ در مورد کنشگران چین، روسیه، ایران، عربستان سعودی و اسرائیل چگونه است؟ فرضیه این مقاله که سعی می‌شود با تاکید بر روش تحلیلی و تبیینی اثبات شود عبارتست از: زبان و گفت‌وگو مسلط بر گزارش های حقوق بشری با تاکید خلاصه‌های اجرایی در مورد کنشگرانی مثل اسرائیل و عربستان ملایم، نرم و دوستانه و در مورد کشورهای مثل ایران، چین و روسیه تند، سخت و خصمانه است. وزارت خارجه امریکا در این گزارش‌ها سیستم سیاسی متحدین خود (مثل اسرائیل) را با عنوان دموکراسی چندحزبی و رقیبان و دشمنان خود (چین، روسیه و ایران) را با مفاهیمی مثل اقتدارگرایی، تک حزبی و استبدادی معرفی می‌نماید. نتیجه آنکه در این گزارش‌ها، امریکا هویت خود را از طریق زبان منتشر و دشمنان و رقیبان خود را به مثابه «دیگری» بازنمایی و طرد می‌نماید. بنابراین زبان و گفت‌وگو حاکم بر این گزارش‌ها متاثر و در خدمت سیاست‌ها و منافع کلان ایالات متحده امریکا می‌باشد.

۱- پیشینه

در مورد موضوعات مرتبط با حقوق بشر و گزارش‌های حقوق بشری توسط نهادهای بین‌المللی از جمله دیده‌بان حقوق بشر و نهادهای مرتبط با سازمان ملل متحد پژوهش‌هایی صورت گرفته است. مثلاً بهروز مختاری در مقاله «حقوق بشر در پرتو یکجانبه‌گرایی و اقدامات زورمدارانه» (مختاری، ۱۳۹۹: ۴۳-۲۷)؛ (Mokhtari, 2019: 27-43) به بررسی تاثیر اقدامات زورمدارانه بر حقوق بشر می‌پردازد. نویسنده در این مقاله به این یافته می‌رسد که اقدامات زورمدارانه در پرتو تشدید و انباشته‌سازی تحریم‌های اقتصادی خارج از مجوزهای قانونی و بدون معافیت‌های حقوق

بشری آثار و عواقب زیانباری بر حقوق بشر و آزادی‌های انسانی برجای گذاشته است. تمایز این مقاله با پژوهش حاضر این است که به گزارش‌های حقوق بشری در مورد کشورهای مختلف اشاره نکرده است. صدیق و موسوی در مقاله «مسئولیت ملل متحد برای فعل‌های مغایر با موازین بین‌المللی» (صدیق و موسوی، ۱۳۹۵: ۱۲۹-۱۱۳)؛ (Sediq and Mousavi, 2015: 113-129) به بررسی گزارش شورای حقوق بشر در خصوص جنگ غزه در سال ۲۰۰۹-۲۰۰۸ پرداخته است. از دیدگاه این پژوهشگران عدم اقدام موثر جامعه بین‌المللی زمینه را بیش از پیش برای انجام فعل‌های مغایر با موازین بین‌المللی در قالب‌های بی‌ثباتی، نقض حقوق بشر و عدم پاسخگویی فراهم می‌کند.

دانلی در مقاله «جهانشمولی نسبی حقوق بشر» (دانلی، ۱۳۹۴: ۸۴-۴۷)؛ (Donnelly, 2014: 47-84) معتقد است که حقوق بشر یک طرح سیاسی بین‌المللی است که به طور تنگاتنگ با داعیه‌های جهان شمولی مرتبط است. جهانشمولی نسبی حقوق منبعی نیرومند به حساب می‌آید که می‌تواند به ساختن جوامع ملی و بین‌المللی عادلانه و انسانی تری بکار آید. این مقاله بیشتر مباحث نظری حقوق بشری را بررسی می‌کند.

آقایی و براتی در مقاله «تاملی بر سیاست حقوق بشری آمریکا با نگاهی به سیاست آمریکا در قبال ایران» (آقایی و براتی، ۱۳۸۹: ۳۷-۲۳)؛ (Aghaei and Barati, 2019: 23-37) به کالبد شکافی سیاست خارجی حقوق بشری آمریکا پرداخته‌اند. از دیدگاه نویسندگان این مقاله، سیاست خارجی حقوق بشری آمریکا در قبال ایران با اتخاذ رویکرد مبتنی بر قدرت نرم یا قدرت هوشمند شدت گرفته است. تفاوت این کار با پژوهش حاضر از لحاظ مقطع زمانی و تعداد کشورهای مورد مطالعه می‌باشد.

۲- گفتمان به‌مثابه تحلیل متن و زبان

در نظریه گفتمان انتقادی «زبان به‌مثابه اقدام و عمل اجتماعی تعیین شده توسط ساختارهای اجتماعی» است (Fairclough, 2001: 14). گفتمان تعدادی از گزاره‌ها است که زبانی را برای بازنمایی دانش درباره یک موضوع خاص در یک لحظه تاریخی خاص ارائه می‌کند. در واقع موضوع را می‌سازد. یعنی گفتمان به عنوان یک عمل اجتماعی، موقعیت‌ها، ابژه‌های دانش، هویت‌های اجتماعی و روابط بین افراد و گروه‌ها را تشکیل می‌دهد (Fairclough & Wodak, 1997). این در مورد دانش تعریف شده و تولید شده از طریق زبان در یک زمینه و تاریخ خاص است. به طور خلاصه، گفتمان از طریق اقدام و عمل اجتماعی معنا می‌یابد. زبان در عین حال در برخی از میدان‌های گفتمانی نیرومندتر و موثرتر از دیگر میدان‌ها سخن می‌گویند. میدان قدرت، میدان اصلی

¹. Practice

و غالب است (جنکینز، ۱۳۸۵: ۲۳۸)؛ (Jenkins, 2015: 238). زیرا سایر گفتمان‌ها در قدرت مسلط اثر پذیرفته و زبان قدرت به آنها هستی و معنا می‌بخشد.

نظریه گفتمان بر نقش زبان در بازنمایی و نیز ایجاد واقعیت اجتماعی تاکید می‌کند. مطابق با این نظریه دسترسی به واقعیت تنها از طریق زبان مسیر است، اما بازنمایی واقعیت از طریق زبان، هرگز بازتاب یک واقعیت از پیش موجود و عینی نیست بلکه زبان در این بازنمایی نقش ایفاء می‌کند. زبان صرفاً گذرگاه انتقال اطلاعات و بازنمایی صرف واقعیت نیست بلکه در ساختن جهان اجتماعی و معنا بخشی به آن نقش مهمی ایفاء می‌کند. هویت‌ها و روابط اجتماعی محصول زبان‌ها و گفتمان‌ها هستند (حسینی‌زاده، ۱۳۸۳: ۱۸۱)؛ (Hosseinzadeh, 2004: 181).

در رویکرد گفتمانی «ایدئولوژی‌ها و روابط قدرت از طریق زبان آشکار می‌شود. این رویکرد درصدد کشف چگونگی استفاده از زبان برای ایجاد و حفظ روابط قدرت و ایدئولوژی است» (Baker & Ellece, 2011: 167). بنا به تعریف فرکلایف «گفتمان‌ها می‌توانند کم و بیش ایدئولوژیک باشند؛ گفتمان‌ها ایدئولوژیک به حفظ و دگرگونی مناسبات قدرت کمک می‌کنند». همچنین در تحلیل گفتمان کشف و تبیین ارتباط بین ساختار دیدگاه‌های فکری - اجتماعی و ساختارهای گفتمانی صورت می‌گیرد. هر کاربرد زبانی، رخدادی ارتباطی است و متشکل از سه بعد است: ۱. یک متن است (گفتار، نوشتار، تصویر بصری یا ترکیبی از این‌ها)؛ ۲. رویه‌ای گفتمانی است تولید و مصرف متن را در بر می‌گیرد؛ و ۳. رویه‌ای اجتماعی است (یورگنسن و فلیپس، ۱۳۹۲: ۱۲۰)؛ (Jourgensen & Phillips, 2013: 120).

گفتمان از طریق بازنمایی زبان، معنای جهان را می‌سازد، دگرگون می‌کند و مجدداً قوام می‌بخشد. سطح، گستره و عمق بازنمایی زبانی در گفتمان‌ها مختلف بر مبنای تعریف فوکو از قدرت متکی است. گفتمان‌گریزی از قدرت ندارد. گفتمان‌ها از قدرت ناشی می‌شوند و به قدرت اهمیت و نقش زیادی می‌دهند. چون این قدرت است که حقیقت را مشخص می‌کند و دانش و معرفت را می‌سازد (Giles & Middleton, 2008: 55). گفتمان‌ها در شرایط مختلف قدرت و ضرورت، با زبانهای متفاوتی از پدیده‌ها و مسائل بازنمایی می‌شوند. این بازنمایی در فرهنگ، باورها، ایدئولوژی و سیاست ریشه دارد.

گفتمان‌ها از طریق منابع قدرت اجتماعی هدایت می‌شوند و بر همه متون تاثیر می‌گذارند (یارمحمدی، ۱۳۸۳: ۱۰۰)؛ (Yarmohammadi, 2004: 100). متن‌ها بی‌طرف نیستند و در مناسبات قدرت و جهت منافع صاحبان قدرت و سلطه تولید و بازتولید می‌شوند. گفتمان‌ها مقدم بر متن هستند. متن هنگامی به وجود می‌آید که مجموعه عناصر، لوازم و زمین‌های تولید آن وجود داشته باشد و این مجموعه همان چیزی است که آن را در کل گفتمان می‌نامیم (صلح جو، ۱۳۷۷: ۸)؛ (Soleh Jo, 1998: 8). متن‌ها مستقل نیستند و وابسته به گفتمان هستند. «در هر متن، معنای گزاره‌ها و

قضایا وابسته به این هست که در یابیم آنها توسط چه کسی، خطاب به چه کسی، درباره چه کسی، در چه زمانی و در چه مکانی به کار رفته‌اند» (مک دانل ۱۳۷۷)؛ (McDonnell 1998).

در بررسی گفتمانی هر متنی، مناسبت تولید متن، گفتمان غالب، موقعیت تولید، زمان و مکان تولید، گوینده یا نویسنده متن، سنخ ارتباط میان آن دو و زنجیره های روابط بینافردی و بینامتنی در نظر گرفته می‌شود و تلاش می‌شود زبان اجتماعی متن، کشف و احزاب و نهادهایی که متن بر آموزه‌های آنان استوار است آشکار شود (صفایی، ۱۳۹۲: ۱۳۸)؛ (Safaei, 2013: 138).

در تحلیل گفتمان علاوه بر زمینه متن، عناصر نحوی و لغوی، بافت موقعیتی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، شخصیتی، ارتباطی و غیره مورد توجه قرار می‌گیرد. از این رو می‌توان تحلیل گفتمان را چگونگی تبلور و شکل‌گیری معنا و پیام واحدهای زبانی دانست که در ارتباط با عوامل درونی زبان (زمینه متن) و عوامل برون زبانی (زمینه اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و ارتباطی و موقعیتی) به بررسی می‌پردازد (فرکلاف، ۱۳۷۹)؛ (Fairclough 2000).

در این نوشتار، گفتمان به شیوه ای از متن اطلاق می‌گردد که از زوایه دیدی خاص به تجربیات ما معنا می‌دهد. این گفتمان در فضایی از باورها و معانی نظام مند و در بستر و درون یک جامعه به وجود می‌آید. فضای اساسی که گفتمان حقوق بشری ترامپ درون آنها رشد پیدا می‌کند «سیاست» است. همین امر باعث شده ادبیات، زبان، لحن و گفتمان حاکم بر این گزارش‌ها در مورد کنشگران مختلف متفاوت باشد. زبان حقوق بشری امریکا نه زبان سوژه‌های خودمختار بلکه زبان سوژه‌ای است که هویت و معنای خود را از درون گفتمان سیاسی و ایدئولوژی حاکم بر این کشور اخذ و مضامین و مفاهیم بر اساس این گفتمان، باز تولید می‌شوند.

۳- محورهای گفتمان سیاست خارجی ترامپ

هدف ترامپ در حوزه سیاست خارجی تغییر سیاست چندجانبه گرایی به یکجانبه گرایی، تشکیک و از بین بردن رابطه همبستگی بین منافع ایالات متحده امریکا و حفظ نظم لیبرال، برخوردهای گزینشی و محکم با تهدیدات و چالش‌های بین‌المللی و اتخاذ سیاست خارجی متصلب بود. در این قسمت به بررسی اجمالی محورهای سیاست خارجی ترامپ در ارتباط با چین، روسیه، ایران، عربستان و اسرائیل پرداخته می‌شود:

اول، رقابت راهبردی با چین: ایالات متحده امریکا کشور چین را رقیب راهبردی خود می‌داند. بنابراین از طرق مختلف درصدد کنترل و مهار آن است. «دولت ترامپ در جهت مهار چین از

¹ .co- text

² . context of situation

تجارت آزاد به سمت حمایت‌گرایی حرکت کرده و زیرساخت‌ها داخلی امریکا را تقویت نموده همانند حمایت از صنایع داخلی، اختصاص یارانه به کشاورزی و خروج از توافقات بین‌المللی هزینه‌های امریکا را کاهش داده و افزایش قدرت اقتصادی را به همراه داشته است، در بعد خارجی از طریق اجرایی تحریم‌های اقتصادی، تعرفه‌های تجاری و... علیه چین موجب مشکلات اقتصادی برای این کشور شده و رشد اقتصادی آن با مشکل مواجه نمود. همچنین با به کارگیری ابزارهای سیاسی - نظامی همانند تشدید اختلافات مرزی چین با همسایگان، گسترش نظامی گری و تنش در منطقه، حمایت از تایوان، ناامن کردن محیط پیرامونی چین از طریق شبه‌جزیره کره و... موجب کاهش توجه چین به رشد اقتصادی و ایجاد مشکل در سیاست‌های اقتصادی این کشور شده است» (احمدیان، ۱۳۹۸: ۵۹)؛ (Ahmadian, 2018: 59).

دوم، تقویت اتحاد راهبردی با اسرائیل و عربستان سعودی: «مؤلفه‌های سیاست خارجی ایالات متحده امریکا در خاورمیانه، تامین دسترسی استراتژیک به نفت در منطقه خلیج فارس، پشتیبانی و حمایت از حاکمیت اسرائیل، حفظ پایگاه‌های نظامی ایالات متحده، به ویژه در کشورهای حوزه خلیج فارس، دفاع از دولت‌های همپیمان و رژیم‌های دوست و مبارزه با تروریسم می‌باشند. حفظ یک اسرائیل قوی در خاورمیانه، منافع و امنیت ملی امریکا را تقویت می‌کند» (یوسفی میانجی، ۱۳۹۹: ۱۸۱)؛ (Yousefi Mianji, 2019: 181). در دوره ترامپ تامین منافع اسرائیل بیشتر از دولت‌های قبلی امریکا مورد توجه قرار گرفت. ترامپ بیت‌المقدس را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت شناخت، سفارت امریکا به آنجا منتقل کرد و بلندی‌های جولان را جزء سرزمین اسرائیل محسوب نمود و با پیگیری‌های زیاد تلاش زیادی نمود تا رابطه بین دولت‌های عربی و اسرائیل را برقرار نماید. انعقاد توافق ابراهیم در این چارچوب قلمداد می‌شود. از طرف دیگر عربستان سعودی نیز متحد راهبردی امریکا در منطقه خلیج فارس و خاورمیانه است. عربستان بزرگترین خریدار اسلحه و بزرگترین صادرکنندگان و حامی سیاست‌های غرب در منطقه خاورمیانه است. به عبارتی عربستان و اسرائیل دو متحد سیاسی مهم برای ترامپ محسوب می‌شدند.

سوم، تشدید خصومت‌های نسبت به ایران: «ترامپ رویکردی انتقادی و سخن‌گیرانه برای تغییر سیاست‌های امریکا در منطقه با تمرکز بر تهدید ایران اتخاذ نمود. این تهدیدات از قبیل: تهدید بالقوه برنامه هسته‌ای، مقابله دریایی در خلیج فارس و برنامه موشک‌های بالستیک و جنگ سایبری علیه ایران بود. به همین مناسبت، ترامپ ضمن خروج از برجام، اعمال تحریم‌های جدید و محدودسازی توان نظامی موشکی و نظامی ایران و فشار اقتصادی را در دستور کار خود قرار داد» (یوسفی میانجی، ۱۳۹۹: ۱۸۸)؛ (Yousefi Mianji, 2019: 181). ترامپ در عرصه میدانی نیز با ترور فرمانده سپاه قدس ایران سردار سلیمانی، درصدد کاهش نفوذ ایران در منطقه خاورمیانه برآمد.

چهارم، روسیه به مثابه تهدید: «بررسی راهبرد امنیت امریکا در سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد که روسیه یکی از تهدیدات اصلی منافع امریکا قلمداد می‌شود. «هدف روسیه تضعیف نفوذ امریکا در جهان

است. قدرت هسته‌ای و نظامی روسیه تهدیدی برای امریکا قلمداد می‌شود. روسیه با ترکیبی از جاه‌طلبی و توانمندی نظامی در منطقه اوراسیا نفوذ کرده و باعث بی‌ثباتی شده است» (کریمی فرد، ۱۳۹۷: ۲۹۶)؛ (KarimiFard, 2017: 296). الحاق شبه‌جزیره کریمه به روسیه، بحران سوریه، گسترش طلبی ناتو به سمت شرق، دخالت روسیه در انتخابات امریکا و... از موارد اختلافی بین روسیه و امریکا است. امریکا، روسیه را رقیب استراتژیک قلمداد می‌کند که درصدد تغییر قوانین نظم بین‌المللی است.

۴- توصیف و تحلیل خلاصه اجرایی گزارش‌های حقوق بشر

بعد از ذکر محورهای گفتمانی سیاست خارجی ترامپ به بررسی خلاصه گزارش‌های اجرایی حقوق بشری وزارت خارجه امریکا که شامل ساختار سیاسی، حقوقی، امنیتی و نظامی هستند پرداخته می‌شود. بسیاری از مطالب و محتوای این گزارش سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ تکراری است مگر اینکه در یکی از سال‌ها اتفاق مهمی رخ داده باشد.

۴-۱- چین

در خلاصه اجرایی گزارش حقوق بشری سال ۲۰۱۷ وزارت خارجه امریکا؛ «جمهوری خلق چین یک کشور استبدادی و حزب کمونیست مرجع اصلی تصمیم‌گیری معرفی شده است. اعضای این حزب تقریباً تمام پست‌های بالای دولتی و دستگاه‌های امنیتی را در اختیار دارند. اقتدار نهایی در اختیار دفتر سیاسی ۲۵ نفره کمیته مرکزی (دفتر سیاسی) و کمیته هفت نفره دائمی آن است. مهم‌ترین مسائل حقوق بشری که دولت مسئول آن بود عبارتند از: «محرومیت خودسرانه یا غیرقانونی از زندگی و اعدام بدون روند قانونی، اقدامات فراقانونی مانند ناپدید شدن اجباری، شکنجه و اعترافات اجباری زندانیان، بازداشت خودسرانه، از جمله حبس خانگی سخت و بازداشت اداری و غیرقانونی در مراکز نگهداری غیررسمی موسوم به «زندان سیاه»، محدودیت‌های قابل توجه در آزادی بیان، آزادی مطبوعات، آزادی اجتماعات، آزادی انجمن‌ها، آزادی مذهب و آزادی تردد (برای سفر به داخل و خارج از کشور)، بازداشت و آزار و اذیت روزنامه‌نگاران، وکلا، نویسندگان، وبلاگ‌نویسان، مخالفان؛ سانسور و کنترل شدید گفتمان عمومی در اینترنت، بازگرداندن پناهجویان به کره شمالی، ناتوانی شهروندان در انتخاب دولت خود، فساد و سرکوب شدید سازمان‌ها و افراد درگیر در حمایت از حقوق بشر و مسائل مربوط به منافع عمومی و اقلیت‌های قومی، عقیم‌سازی یا سقط جنین، قاچاق انسان، محدودیت‌های شدید حقوق کار، از جمله ممنوعیت سازماندهی یا پیوستن کارگران به اتحادیه‌های کارگری. حزب کمونیست همچنان بر قوه قضائیه تسلط دارد و انتصاب همه قضات را کنترل می‌کند و در موارد خاص مستقیماً حکم دادگاه را دیکته می‌کند. مقامات، شهروندانی را که برای مبارزه با سوء استفاده از قدرت مسئولان، مستقلاً تلاش می‌کردند، مورد آزار و اذیت قرار داده و بازداشت می‌کنند» (US Department of State, 2017a).

در گزارش حقوق بشر سال ۲۰۱۸ علاوه بر موارد فوق، به افزایش اختیارات شی جین پینگ به عنوان دبیرکل حزب کمونیست، رئیس جمهور و رئیس کمیسیون نظامی اشاره شده است. همچنین رفتار دولت چین با اقلیت اویغور منطقه سین کیانگ بررسی شده است. «مقامات چینی اردوگاه‌های اسارت را برای پاک کردن هویت‌های مذهبی و قومی و تحت عنوان مبارزه با تروریسم، جدایی طلبی و افراط‌گرایی ایجاد کردند» (US Department of State, 2018a).

در گزارش حقوق بشری چین در سال ۲۰۱۹ علاوه بر موارد فوق ساختار امنیتی این کشور بررسی شده است. «آژانس‌های اصلی امنیت داخلی شامل وزارت امنیت دولتی، وزارت امنیت عمومی و پلیس مسلح مردمی می‌باشد. پلیس مسلح مردمی تحت اختیارات دوگانه کمیته مرکزی حزب و کمیسیون نظامی قرار دارد. ارتش آزادیبخش خلق در درجه اول مسئول امنیت خارجی است، اما برخی از مسئولیت‌های امنیتی داخلی را نیز به عهده دارد. در این سال همچنین به نقض حقوق بشر در منطقه تبت بیشتر پرداخته شده است که شامل سرکوب آزادی بیان، زادی مذهب و سرکوب اقلیت قومی می‌باشد» (US Department of State, 2019a). در گزارش سال ۲۰۲۰ علاوه بر موارد فوق، اقدامات دولت چین در منطقه سین کیانگ علیه اویغورها که اغلب مسلمان هستند با عنوان «نسل‌کشی و جنایات علیه بشریت» مورد تاکید قرار گرفته است. حبس‌ها خودسرانه، عقیم‌سازی اجباری، سقط جنین اجباری، تجاوز جنسی، سیاست‌های کنترل مولید و... عمدتاً در اردوگاه‌هایی که اویغورها زندگی می‌کنند انجام شده است» (US Department of State, 2020a).

۲-۴- روسیه

در خلاصه اجرایی گزارش حقوق بشری سال ۲۰۱۷ وزارت خارجه آمریکا «فدراسیون روسیه دارای یک سیستم سیاسی متمرکز و اقتدارگرا معرفی شده که تحت سلطه رئیس جمهور ولادیمیر پوتین است. مجلس فدرال، دو مجلسی متشکل از یک مجلس سفلی با انتخاب مستقیم (دوما ایالتی) و یک مجلس عالی (شورای فدراسیون) است که هر دو فاقد استقلال از قوه مجریه هستند. انتخابات دوما ایالتی در سپتامبر ۲۰۱۶ و انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۱۲ با اتهامات مربوط به دخالت دولت و دستکاری در روند انتخابات برگزار شد». در این گزارش همچنین به تجاوز روسیه به خاک اوکراین اشاره شده است. «اشغال و الحاق شبه‌جزیره کریمه بر وضعیت حقوق بشر به طور قابل توجهی تأثیرات منفی گذاشته است. دولت به تسلیح، آموزش، رهبری و جنگ در کنار نیروها در شرق اوکراین ادامه داده و تعداد زیادی از مردم اوکراین کشته، زخمی یا به زندان افتادند». موارد نقض حقوق بشر در روسیه که در گزارش حقوق بشری وزارت امورخارجه آمریکا ذکر شده‌اند شامل «قتل‌های فراقانونی، از جمله دگرباشان جنسی در چین بود. ناپدید شدن اجباری و شکنجه‌های سیستماتیک بود که گاهی منجر به مرگ می‌شد و گاهی شامل حبس روانی تنبیهی می‌شد. شرایط سخت و تهدید کننده زندگی در زندان‌ها، دستگیری و بازداشت خودسرانه، عدم استقلال قضایی، محدودیت‌های شدید آزادی بیان و رسانه‌ها و خشونت علیه روزنامه‌نگاران و وبلاگ‌نویسان،

مسدود کردن و فیلتر کردن محتوای اینترنتی و استفاده از حملات سایبری برای برهم زدن گفتگوهای صلح‌آمیز اینترنتی، محدودیت در آزادی رفت‌وآمد افراد متهم به جرائم سیاسی و بازگرداندن محدودیت شدید بر حق مشارکت در روند سیاسی می‌باشند» (US Department of State, 2017b). در گزارش حقوق بشری ۲۰۱۸ علاوه بر موارد فوق، به مسائل جنسیتی بیشتر پرداخته شده بود که شامل «قتل‌های غیر قانونی از جمله افراد لزبین، همجنس‌گراها، دوجنسیتی‌ها، تراجنسیتی و اینترسکس در چین توسط مقامات دولت محلی بود» (US Department of State, 2018b). گزارش‌های حقوق بشری سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ در مورد روسیه، موارد را مفصل‌تر توضیح می‌دهند. از جمله در این گزارش‌ها به ساختار امنیت در روسیه پرداخته شده است. «وزارت امور داخلی، سرویس امنیت فدرال، کمیته تحقیقات، دفتر دادستان کل و گارد ملی مسئول اجرای قانون هستند. سرویس امنیت فدرال، مسئول تامین امنیت و مبارزه با تروریسم و مبارزه با جرایم سازمان یافته و فساد است. نیروی پلیس ملی مسئول مبارزه با تمامی جرایم است. گارد ملی به تامین امنیت مرزها، مدیریت کنترل اسلحه، مبارزه با تروریسم و جرایم سازمان یافته، محافظت از نظم عمومی و حفاظت از تاسیسات مهم دولتی کمک می‌کند. گارد ملی همچنین با هماهنگی نیروهای وزارت دفاع در دفاع مسلحانه از خاک کشور مشارکت دارند» (US Department of State, 2019b). در گزارش ۲۰۲۰ علاوه بر ذکر موارد فوق به اشغال کشور اوکراین و الحاق شبه‌جزیره کریمه بیشتر پرداخته شده و نقض حقوق بشر ناشی از وضعیت اشغالگری ذکر شده است. «دولت روسیه به تسلیح، آموزش، رهبری و جنگ در کنار نیروهای جدایی طلب می‌پردازد. ناظران معتبر هزاران کشته و زخمی غیرنظامیان را توسط نیروهای تحت حمایت روسیه گزارش داده‌اند. دستگیر، بازداشت، شکنجه و محاکمه شهروندان اوکراینی در روسیه نیز در این گزارش مطرح شده است» (US Department of State, 2020b).

۳-۴- ایران

گزارش حقوق بشری وزارت امور خارجه آمریکا در مورد ایران با تفسیر خاصی از ساختار سیاسی جمهوری اسلامی شروع می‌شود که محتوای آن شبیه به روایت مخالفان نظام ایران است. «جمهوری اسلامی ایران یک جمهوری تئوکراتیک با نظام سیاسی اسلامی شیعه مبتنی بر «ولایت فقیه» است. روحانیت شیعه، به ویژه «رهبر» («فقیه» یا «مقام معظم رهبری»)، بر ساختارهای اصلی قدرت تسلط دارند و ولی فقیه رئیس حکومت است. اعضای مجلس خبرگان رهبری مستقیماً در انتخابات مردمی انتخاب می‌شوند و این مجلس می‌تواند ولی فقیه را انتخاب و عزل کند. آیت‌الله علی خامنه‌ای از سال ۱۹۸۹ این سمت را برعهده دارد و از طریق شوراهای غیرانتخابی تحت اختیار خود بر قوای مقننه و مجریه نظارت مستقیم یا غیرمستقیم دارد. تسلط مقام معظم رهبری بر قوه قضاییه، رسانه‌های دولتی و نیروهای مسلح طبق قانون اساسی است. رهبری به طور غیرمستقیم

نیروهای امنیتی داخلی و سایر نهادهای کلیدی را کنترل می‌کند. شورای نگهبان صلاحیت نامزدهای انتخابات را بررسی می‌کند و روند انتخابات را کنترل می‌نماید. نیمی از شورای نگهبان ۱۲ نفره، توسط ولی فقیه و نیمی دیگر توسط رئیس قوه قضائیه منصوب می‌شوند. محدودیت رسانه‌ها، از جمله سانسور و ممانعت از صحبت علنی چهره‌های مخالف، آزادی و عادلانه بودن انتخابات در ایران را محدود می‌کند.^۱ سپس به روایت خود از وضعیت حقوق بشر در ایران می‌پردازد. «مهم‌ترین موضوعات حقوق بشر شامل اعدام‌ها، ناپدید شدن توسط ماموران دولتی، شکنجه، شرایط سخت و تهدید کننده زندگی زندان، بازداشت خودسرانه و حبس صدها زندانی سیاسی، دخالت غیرقانونی در حریم خصوصی، محدودیت‌های شدید آزادی بیان، از جمله جرم‌انگاری افترا و سرکوب تقریباً تمام منتقدان رژیم یا مقامات آن، محدودیت‌های شدید مطبوعات؛ از جمله زندانی کردن خبرنگاران، عدم رعایت استانداردهای بین‌المللی در انتخابات و محدودیت در مشارکت سیاسی، فساد فراگیر حکومتی در تمامی شاخه‌ها و در تمامی سطوح حکومتی، قاچاق انسان و ایجاد محدودیت‌های دولت بر حقوق زنان و اقلیت‌ها می‌باشد. در خلاصه اجرایی گزارش حقوق بشری ایران در سال ۲۰۱۷ به وضعیت دگرباشان جنسی و اتحادیه کارگری پرداخته شده است. همچنین به حضور ایران در سوریه و عراق اشاره شده است» (US Department of State, 2017c). همانطوری که مشاهده می‌شود گزارش آمیخته با جهت‌گیری سیاسی نسبت جمهوری اسلامی است.

گزارش حقوق بشری ۲۰۱۸ در مورد ایران تندتر است. علاوه بر تکرار موارد مندرج در گزارش سال ۲۰۱۷ به نکاتی دیگر نیز اشاره می‌کند. مثلاً نظام سیاسی ایران را «اقتدارگرا» می‌خواند و بر موارد جنسیتی بیشتر می‌پردازد. همچنین به حضور ایران در یمن و حمایت از حوثی‌ها نیز اشاره می‌کند (US Department of State, 2018c). در گزارش سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ساختار امنیتی جمهوری اسلامی از جمله وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی، سپاه، بسیج و ارتش اشاره می‌کند. همچنین به حوادث ۱۳۹۸ در پی گران شدن سوخت، موضوع جنسیت مثل لژیون‌ها، همجنس‌گراها، دوجنسی و... پرداخته است» (US Department of State, 2020c & 2019c).

۴-۴- عربستان

لحن گزارش حقوق بشری امریکا درباره عربستان مثبت است. هرچند در بعضی از سال‌ها نقد ظریفی نیز صورت گرفته است. «پادشاهی عربستان سعودی یک نظام سلطنتی است که توسط ملک سلمان بن عبدالعزيز آل سعود اداره می‌شود که هم رئیس دولت و هم رئیس حکومت است. دولت مشروعیت خود را بر اساس تفسیر خود از شریعت (قوانین اسلامی) و قانون اساسی ۱۹۹۲ قرار داده است. حاکمان کشور باید از فرزندان مذکور بنیانگذار ملک عبدالعزيز بن عبدالرحمن آل سعود باشند. قانون اساسی نظام حکمرانی، حقوق شهروندی، اختیارات و وظایف دولت را تعیین می‌کند و مقرر

¹. Rights of Citizens

می‌دارد که قرآن و سنت (سنت پیامبر اسلام) به عنوان قانون اساسی کشور عمل می‌کند. در سال ۲۰۱۵، این کشور انتخابات شهرداری را به صورت غیرحزبی برای دو سوم از ۳۱۵۹ کرسی در ۲۸۴ شورای شهر در سراسر کشور برگزار کرد. اطلاعاتی در مورد اینکه آیا انتخابات مطابق با استانداردهای بین‌المللی است یا نه، در دسترس نبود، اما ناظران مستقل مراکز رأی دهی هیچ بی‌نظمی قابل توجهی در انتخابات را شناسایی نکردند. برای اولین بار زنان اجازه رای دادن و نامزدی را پیدا کردند. استفاده از مفهوم حقوق شهروندی شائبه سیاسی بودن را تقویت می‌کند. مسائلی مانند «قتل‌های غیرقانونی شامل اعدام برای غیر جدی‌ترین جرایم و بدون طی کردن روند قانونی، شکنجه، دستگیری و بازداشت خودسرانه، از جمله وکلا، فعالان حقوق بشر، اصلاح طلبان ضد دولتی، زندانیان سیاسی، دخالت خودسرانه در حریم خصوصی، محدودیت‌های آزادی بیان، قاچاق انسان، خشونت و تبعیض جنسیتی رسمی علیه زنان» در گزارش ذکر شده است. تفسیر این گزارش از حمله عربستان به یمن نیز سیاسی صورت گرفته است. «عربستان به عنوان رهبر ائتلاف نظامی در سال ۲۰۱۵ به مقابله با تسلط شبه نظامیان حوثی و وفاداران رئیس‌جمهور سابق علی عبدالله صالح بر ادارات دولتی، به عملیات هوایی در یمن ادامه داد. حملات هوایی ائتلاف در یمن در موارد متعدد منجر به تلفات غیرنظامی و آسیب به زیرساخت‌ها شد و سازمان ملل و سازمان‌های غیردولتی مانند دیده‌بان حقوق بشر و عفو بین‌الملل گزارش دادند که برخی حملات هوایی ائتلاف باعث ایجاد خسارت‌هایی شده است در مقابل شبه‌نظامیان حوثی مرتباً حملات فرامرزی به خاک عربستان انجام می‌دادند و در طول سال موشک‌هایی را به جنوب عربستان شلیک می‌کردند که غیرنظامیان سعودی را کشتند» (US Department of State, 2017d). ملاحظه می‌شود در گزارش از حملات هوایی «ائتلاف» صحبت شده است نه «عربستان».

در گزارش ۲۰۱۸ به موضوع جنسیت و قتل جمال خاشقچی به صورت مختصر اشاره شده است. در این گزارش قید شده که «ملک سلمان متعهد شده که همه افراد درگیر در این قتل را بدون در نظر گرفتن موقعیت یا رتبه وادار به پاسخگویی کند» (US Department of State, 2018d). این امر در حالی است محمد بن سلمان ولیعهد عربستان نفر اصلی در این قتل قلمداد می‌شد. در گزارش حقوق بشری ۲۰۱۹ آمریکا در مورد عربستان علاوه بر تکرار موارد سال‌های گذشته، به صورت مختصر ساختار امنیتی عربستان را بررسی کرد (US Department of State, 2019d). در سال ۲۰۲۰ وزارت امور خارجه آمریکا علاوه بر مطالب گزارش‌های قبلی از «اصلاحات اجتماعی و سیاسی محمد بن سلمان در عربستان نام برده است» (US Department of State, 2020d). گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه آمریکا در مورد عربستان نشان می‌دهد، منفعت راهبردی عربستان نقش اساسی را در ارائه محتوای آنها داشته است.

۵-۴- اسرائیل

در گزارش حقوق بشری وزارت امور خارجه امریکا از اسرائیل به عنوان یک سیستم سیاسی دموکراسی چندحزبی نام برده شده است. «اسرائیل یک دموکراسی پارلمانی چندحزبی است. اگرچه قانون اساسی ندارد، پارلمان یا کنست تک مجلسی با ۱۲۰ عضو، مجموعه‌ای از قوانین اساسی» را وضع کرده است که حقوق اساسی محسوب می‌شود. برخی از قوانین، دستورات و مقررات اساسی از نظر قانونی به وجود «وضعیت اضطراری» بستگی دارد که از سال ۱۹۴۸ به اجرا درآمده است. بر اساس قوانین اساسی، کنست قدرت انحلال دولت و برگزاری انتخابات را دارد. انتخابات سراسری کنست در سال ۲۰۱۵، که آزاد و منصفانه برگزار شد، منجر به تشکیل دولت ائتلافی به رهبری نخست وزیر بنیامین نتانیاو شد. امریکا در گزارش‌های حقوق بشری رویکردی مثبت به اسرائیل دارد و تلاش می‌کند به اقدامات سیاسی خود مثل تعیین پایتخت اسرائیل در این گزارش‌ها مشروعیت و مقبولیت ببخشد. «مهم‌ترین مسائل حقوق بشر شامل حملات تروریستی با هدف قرار دادن غیرنظامیان و قتل با انگیزه سیاسی و مذهبی توسط گروه‌ها و افراد غیردولتی می‌باشد. بازداشت اداری فلسطینیان اغلب به صورت فراسرزمینی در اسرائیل صورت می‌گیرد» (US Department of State, 2017e). این گزارش «بلندی‌های جولان و مشکلاتی که عمدتاً مربوط به ساکنان اسرائیلی اورشلیم است را پوشش می‌دهد. همچنین مشکلات مربوط به ساکنان فلسطینی اورشلیم در بخش «کرانه باختری و غزه» را مدنظر قرار می‌دهد. در ۶ دسامبر ۲۰۱۷، ایالات متحده اورشلیم را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت شناخت» (US Department of State, 2017e). در گزارش سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ علاوه بر ذکر موارد سال قبل، بلندی جولان و اورشلیم [بر خلاف قطعنامه‌های ملل متحد] جزء اسرائیل محسوب شد (US Department of State, 2019e & 2018e). همچنین ساختار امنیتی اسرائیل در گزارش سال ۲۰۱۹ ذکر شده است. در گزارش‌های بین ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹، دیگر به شهروندان عرب اشاره نمی‌شود و عبارت «سرزمین‌های اشغالی» حذف شده است. در ۲۰۲۰ نیز موارد قبلی به صورت مختصر ذکر شده است (US Department of State, 2020e).

۶-۴- تحلیل گزارش‌ها

«ساختار کلی گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا از لحاظ شکلی و شاخص‌های حقوق بشری شبیه به هم می‌باشد. به عبارتی وضعیت حقوق بشر در کشورهای مختلف بر اساس معیارهای یکسانی بررسی می‌شود» (Kuusmanen, 2021: 431). اما ملاحظات، منافع و سیاست‌های امریکا در محتوای متن مشاهده می‌شود. یافته‌های این مقاله را می‌توان به شکل ذیل ذکر نمود. اول، تاکید بر جهانشمول بودن و استثناء گرایی حقوق بشر امریکایی: ایالات متحده رابطه مناسبی با هنجارهای بین‌المللی حقوق بشر ندارد. این نگرش‌ها تا حد زیادی مبتنی بر درک ایالات متحده

از «استثنایی‌گرایی» خود است، این باور پایدار از تفاوت ایالات متحده با سایر کشورها و تا حد زیادی از مستثنی بودن این کشور از هنجارهای بین‌المللی ناشی می‌شود (Griffin, 2021: 310). آمریکا در حوزه حقوق بشر، رویکرد مطلق‌انگاری و جهانشمول‌گرایانه دارد و مخالف رویکرد نسبی‌گرایی و تنوع فرهنگی است. رویکرد مطلق‌انگاری و جهانشمولی‌محصل عصر مدرنیته است و بر فطرت یکسان انسان در کل جهان تاکید می‌کند و حقوق بشر «مشابه» را برای تمام ملل در نظر می‌گیرد. اما نسبی‌گرایی‌محصل عصر پست مدرن است. نسبی‌گرایان بر تکثر و تنوع فرهنگ، سنن، اقوام و مذاهب در کل جهان تاکید می‌کنند و بر همین اساس تنوع رویکردهای حقوق بشری در نقاط مختلف جهان را مدنظر قرار می‌دهند. رویکرد امریکایی حقوق بشر بر «اومانسیم» و «فردگرایی» و «محافظت و مراقبت از فرد» در برابر «قدرت سیاسی» استوار می‌باشد و تقدم حقوق مدنی و سیاسی را برجسته می‌نماید. آمریکا برای فرهنگ‌ها، ارزش‌ها و هنجارهای کشورهای دیگر ارزش قائل نیست. بنابراین با توجه به معیارهای فوق به ارزیابی وضعیت حقوق بشر در سایر کشورها می‌پردازد.

دوم، ارتباط بین نوع نظام سیاسی و گزارش‌های حقوق بشری: در این گزارش‌ها از مفاهیم و واژگان تخصصی علوم سیاسی مثل «نظام استبدادی»، «نظام سلطنتی» و «آزادی» که بار معنایی و ارزشی دارند استفاده سیاسی شده است. مثلاً ساختار سیاسی روسیه، چین و ایران را «استبدادی» و عربستان را «سلطنتی» و اسرائیل را «دموکراسی پارلمانی» معرفی کرده است. با اینکه از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ در ایران انتخابات متعددی برگزار شده است، نهادها و سازمان‌های غیر دولتی در عرصه‌های مختلف حقوق بشری در آن فعال است و از تمام مسئولان کشور انتقاد می‌شود نظام سیاسی این کشور استبدادی معرفی می‌شود. نکته مهم در باره ایران این است که از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ از مفهوم استبداد برای ایران استفاده شده است در صورتی که قبل از آن فقط از مفهوم جمهوری تئوکراتیک استفاده شده است. به نظر می‌رسد در گزارش ایران، ساختار سیاسی از زبان مخالفان نظام توصیف شده است. زیرا مفاهیم و جهت‌گیری سیاسی مندرج در متن و جملات مطابقت با زبان مخالفان جمهوری اسلامی ایران دارد. در این گزارش‌ها، با اینکه در عربستان تا سال ۲۰۲۱ فقط یک انتخابات در عرصه شوراها برگزار شده و اصلاحات اقتدارگرایانه بن سلمان هنوز به ثمر نرسیده، با استقبال روبرو شده است. همچنین در این گزارش قتل جمال خاشقچی به چند مقام مآدون تنزل داده شده، بن سلمان تطهیر شده و تاکید شده است پادشاه و محمد بن سلمان در صدد مجازات عاملان قتل هستند. همچنین تجاوزات اسرائیل به لبنان و فلسطین، حملات و ترورهای فلسطینیان و کشته و زخمی کردن زنان و کودکان فلسطینی، مشارکت این رژیم در شهادت سردار سلیمانی

¹. Exceptionalism

نادیده گرفته شده است.

سوم، تاثیرپذیری گزارش‌های حقوق بشری از موضوعات ژئوپلیتیک: گزارش حقوق بشر وزارت امور خارجه امریکا در مورد چین شامل بخش‌هایی در مورد هنگ کنگ، ماکائو و در گزارش‌های بعدی، تبت است. تایوان به طور جداگانه فهرست شده است و گزارشی جداگانه برای این کشور در نظر گرفته شده است. به نظرمی رسد این امر در راستای رقابت‌های ژئوپلیتیک قدرت بین امریکا و چین صورت گرفته است. گزارش حقوق بشری وزارت امور خارجه امریکا در مورد اسرائیل شامل «سرزمین‌های اشغالی»، بلندی‌های جولان، کرانه باختری و غزه می‌باشد. از طرف دیگر سیاست‌ها و منافع امریکا در خاورمیانه در راستای حمایت استراتژیک از اسرائیل تنظیم می‌شود. در دوره ترامپ اتحاد با اسرائیل تقویت شد و امتیازات زیادی به اسرائیل داده شد. بسیاری از این امتیازات مثل الحاق بلندی جولان و به رسمیت شناختن بیت‌المقدس به عنوان پایتخت اسرائیل در این گزارش‌ها ذکر شده است. در جریان انتقال سفارت امریکا به این شهر، فلسطینیان زیادی در نوار غزه اعتراض کردند که تعدادی زیادی توسط پلیس اسرائیل کشته و زخمی شدند.

چهارم، جنسیت‌زدگی گزارش‌های حقوق بشری امریکا: از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ در این گزارش‌ها، تاکید بر موضوعات جنسیتی و ارتباط بین حقوق بشر و جنسیت بیشتر شده است. در این گزارش‌ها بر ارتباط بین مباحث حقوق بشری، گروه‌ها و نهادهای جنسیتی برقرار شد. طبق این گزارش‌ها ایران، روسیه و چین از باب عدم رعایت حقوق گروه‌های جنسی مثل همجنس‌بازها، ترانس جنسیتی‌ها و... مورد نقد قرار گرفته‌اند. این امر درباره عربستان به صورت مختصر ذکر شده است و درباره اسرائیل نیز نقدی صورت نگرفته است. ذکر این نکته ضروری است در بسیاری از نظام‌های فرهنگی و ارزشی غیر غربی مثل ایران، بسیاری از رفتارها و اعمالی که در فرهنگ غربی مجاز شمرده شده، مطرود و مستوجب مجازات است. به عبارتی فرهنگ و ارزش‌ها این جوامع چنین اعمالی را خلاف شئون انسانی و اخلاقی می‌داند. همچنین در این گزارش‌ها به تکثرگرایی و نسبی‌گرایی فرهنگی اهمیت نداده‌اند.

چهارم، موضوعات استراتژیک و گزارش‌های حقوق بشری امریکا: در این گزارش‌ها به فعالیت‌های نظامی کشورهای مختلف از جمله ایران، روسیه و عربستان در سوریه، یمن، اوکراین و... اشاره شده است. به عبارتی وزارت خارجه امریکا بر اساس منافع ژئوپلیتیک به مباحث حقوق بشری پرداخته است. در مورد روسیه به فعالیت‌های نظامی این کشور در اوکراین پرداخته است و اقدامات ضد حقوق بشری روسیه را بررسی کرده است. اما به انقلاب رنگی در این کشور، تقویت غرب‌گراها و گسترش ناتو به شرق نمی‌پردازد. در مورد ایران به فعالیت‌های این کشور در سوریه، یمن و عراق می‌پردازد. اما به دلیل حضور ایران که مبارزه با تروریسم (داعش) بوده است، اشاره نمی‌کند. ایران با درخواست دولت‌های سوریه و عراق، برای مبارزه با این گروه تروریستی اقدام نمود. اما در این گزارش‌ها حملات ائتلاف کشورهای عربی به رهبری عربستان به یمن و کشتن غیرنظامیان، کودکان

و زنان در این کشور به صورت خیلی ضعیف و نرم اشاره کرده است. اما در مقابل، دفاع حوثی‌ها از کشورشان را تحت عنوان «تجاوز» استفاده کرده و حمله راکتی و... به خاک عربستان را ذکر می‌کند. همچنین از اقدامات نظامی اسرائیل علیه کودکان و زنان فلسطینی و ترور شخصیت‌های نظامی و غیر نظامی کشورهای مختلف اشاره نشده است. امریکا در این قسمت از گزارش تلاش نموده منافع ژئوپلیتیک خود را در قالب مفاهیم حقوق بشری مطرح نماید.

پنجم، سیاست‌زدگی: وزارت امور خارجه امریکا در گزارش حقوق بشری در سال ۲۰۲۰ خود در مورد عربستان، از اصلاحات اجتماعی محمد بن سلمان استقبال کرده و آنها را مثبت قلمداد می‌کند. در این گزارش‌ها اقدامات اصلاحی محمد بن سلمان در عربستان برجسته و به موارد نقض حقوق بشر در این کشوری توجهی شده است. اصلاح قواعد حقوقی در مورد اعدام، مجازات حبس برای کودکان و مجازات شلاق و همچنین اقدامات اصلاحی درباره حقوق زنان مثل اجازه دادن به زنان برای زندگی مستقل، حذف الزام همراه بودن قیم برای مسافرت زنان به خارج از کشور و... از این دست موارد محسوب می‌شود. برگزاری اولین انتخابات شورای شهر در عربستان و اجازه دادن به زنان جهت رای دادن نیز در این گزار‌های بسیار برجسته شده است. اما به موارد نقض حقوق بشر در این کشور توجهی چندانی نشده است. از اقدامات نقض حقوق بشری عربستان به قتل رساندن مخالفان سیاسی مثل جمال خاشقچی می‌باشد. جمال خاشقچی در کنسولگری عربستان در استانبول توسط ماموران عربستان به قتل رسید. این امر باعث اعتراض گسترده کشورهای و سازمان‌های حقوق بشری شد. در گزارش‌ها حقوق بشری امریکا در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ قتل خاشقچی اشاره شده است اما موضعی اتخاذ نشده است.

ششم، رابطه میان بازنمایی متن و موقعیت‌مندی امریکا: ایالات متحده امریکا از جایگاه قدرت هژمون به خود صلاحیت داده است بر اساس قانون اساسی، مدل لیبرالیستی توسعه سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، وضعیت حقوق بشر در کشورهای دیگر را ارزیابی نماید. این امر در حالی است که ایالات متحده در دوره ترامپ سیاست‌های نژادپرستانه را به صورت سیستماتیک در حوزه و عرصه‌های مختلف دنبال می‌کرد. مخالفت با ورود مسلمانان به امریکا، ملی‌گرایی و تقویت نژاد سفید از شاخص اصلی سیاست ترامپ محسوب می‌شد. از دیدگاه ایران، چین و روسیه و بسیاری از کشورهای دیگر، دولت ترامپ صلاحیت ارزیابی وضعیت حقوق بشر دیگران را ندارد.

با توجه به مطالب فوق به نظر می‌رسد وزارت امور خارجه با انتشار چنین گزارش‌هایی درصدد خلق احکامی جزمی و جهت‌دهی افکار عمومی به سمت حمایت از سیاست‌های قدرت طلبانه‌اش می‌باشد تا اینکه واقعا دولت‌ها را به رعایت استانداردهای حقوق بشری وادار نماید. به عبارتی امریکا، از متن و زبان این گزارش‌ها برای مشروعیت دادن به فعل سیاسی خود استفاده می‌کند. به عنوان مثال امریکا با مطرح کردن بعضی از اقدامات سیاسی خود مثل الحاق بلندی جولان به اسرائیل و معرفی بیت‌المقدس به عنوان پایتخت اسرائیل درصدد مشروعیت دادن به آنهاست. معمولاً بعد از

انتشار این گزارش‌ها، بعضی بازیگران دولتی و غیر دولتی به تکرار مطالب مبادرت می‌ورزند. بنابراین به تدریج یک عمل سیاسی به رسمیت شناخته می‌شود.

نتیجه گیری

گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا را می‌توان در چارچوب روال بیانیه های عمومی سیاست خارجی قرار داد که نه تنها منتشر می‌شوند، بلکه برای تحلیل رسانه‌ای با هدف انتشار دیدگاه‌ها و بر اساس منافع و اهداف سیاست خارجی ایالات متحده طراحی می‌شوند. چارچوب حقوق بشر مورد استفاده در این گزارش‌ها متأثر از سنت سیاسی ایالات متحده است. مهم‌ترین معیارهای ارزیابی عملکرد حقوق بشر سایر کشورها، قانون اساسی، مدل توسعه سیاسی، اقتصادی و فرهنگ امریکایی است. این گزارش‌ها ابزاری قدرتمند و پرکاربرد جهت پیشبرد اولویت‌های سیاست خارجی ایالات متحده هستند. آنها همچنین ما را از ایدئولوژی‌های اساسی که تلاش‌های دیپلماتیک امریکا را بر اساس حقوق بشر مفهوم سازی می‌کنند آگاه می‌کنند.

مفاهیم و گزاره‌های گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه امریکا از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰، ریشه در سیاست و منفعت امریکا در دوران ترامپ دارد. به همین دلیل، سیستم سیاسی متحدین خود را با عنوان دموکراسی چندحزبی و رقیبان و دشمنان خود را با مفاهیمی مثل اقتدارگرایی، تک حزبی و استبدادی معرفی می‌نماید. نتیجه آنکه در این عرصه نیز امریکا هویت خود را از طریق زبان منتشر و دشمنان و رقیبان خود را به مثابه «دیگری» بازنمایی و طرد می‌نماید.

این گزارش‌ها دارای شکل یکسان و مولفه‌ها و شاخص‌های مشابه می‌باشد. به عبارتی به لحاظ شکلی وضعیت حقوق بشری کشورهای مختلف را با معیارهای یکسان و مشابه ارزیابی می‌کنند اما زبان، لحن ادبیات، مفاهیم سیاسی و گفتمان این گزارش‌ها در موارد نقض حقوق بشر درباره کشورهای متحد، رقیب و خصم بر اساس منافع کلان این کشور دچار تغییرات اساسی و آشکار می‌شود. به نحوی که موارد نقض بشر را در کشورهای دشمن و رقیب به ماهیت سیستم سیاسی و در مورد کنشگران دوست و متحد به رفتار یا اقدام آن بازیگر ربط می‌دهد.

سوژه‌های حقوق بشری وزرات خارجه امریکا در دوره ترامپ محصول گفتمان حاکم و مسلط این کشور هستند و مستقل و مختار شکل نمی‌گیرند. در واقع گزارش‌های حقوق بشری وزارت امورخارجه در قبال بازیگرانی مثال چین، روسیه، ایران، عربستان و اسرائیل خود به سوژه‌ای در گفتمان مسلط تبدیل می‌شوند. کارکرد گزارش حقوق بشری امریکا، بازتولید مفاهیم و مضامینی است که دیگری را به مثابه ابژه ای متفاوت از خود بازنمایش می‌دهند. متن و زبان حقوق بشری ایالات متحده امریکا درباره کشورهای مختلف ذیل گفتمان کلان و ایدئولوژی این کشور خلق و شکل می‌گیرند و متن‌ها هدفدار، دارای جهت‌گیری و گرایش سیاسی و ایدئولوژیک هستند. «خود و غیر خودی» و «دوست و دگر» را می‌آفرینند و در خدمت منافع ملی و سیاست خارجی امریکا

درمی‌آیند. به عبارتی این گزارش‌ها حامل بارهای معنایی زبانی، سیاسی، ایدئولوژیک و اجتماعی می‌باشند.

با توجه به پذیرش تکثرگرایی فرهنگی، سیاسی و اقتصادی توسط کنشگران مختلف، ایالات متحده آمریکا از موضع رهبری نظام سلطه، درصدد تحمیل گفتمان‌های مدنظر خود به دیگران می‌باشد. این امر باعث شده اغلب کشورهای جهان گزارش‌های حقوق بشری آمریکا را نقد کرده و مورد پذیرش قرار ندهند. از نظر این کشورها، معیار و شاخصی در مورد مناسب بودن مدل ایالات متحده جهت ارزیابی کشورهای با سنن و شرایط فرهنگی و اجتماعی متفاوت وجود ندارد.

منابع فارسی

۱. احمدیان، ق. (۱۳۹۸). آثار رشد اقتصادی چین بر حمایت‌گرایی اقتصادی در ایالات متحده آمریکا. *فصلنامه سیاست جهانی*، (۱۸)، ۶۲-۳۳.
۲. آقایی، س.د.، براتی، ر. (۱۳۸۹)، تاملی بر سیاست خارجی حقوق بشری آمریکا (با نگاهی بر سیاست آمریکا در قبال ایران)، *فصلنامه سیاست*، (۱)۴۰، ۲۳-۳۷.
۳. بشیر، ح. (۱۳۹۱). *رسانه‌های بیگانه؛ قرائتی با تحلیل گفتمان*، جلد دوم، تهران: انتشارات سیمای شرق.
۴. جنکینز، ر. (۱۳۸۵). *پیرو بوردیو*. ترجمه جو افشانی لیلیا، تهران: نی.
۵. حسینی‌زاده، م. (۱۳۸۳). نظریه گفتمان و تحلیل سیاسی. *فصلنامه علوم سیاسی*، (۲)۲۸، ۱۹۱-۱۷۸.
۶. فرکلاف، ن. (۱۳۷۹). *تحلیل گفتمان انتقادی*، جمعی از مترجمان، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها، چاپ دوم.
۷. صدیق، ا.، موسوی س.ع. (۱۳۹۵). مسئولیت سازمان ملل متحد برای فعل‌های مغایر با موازین بین‌المللی (بررسی تفصیلی گزارش شورای حقوق بشر سازمان ملل در خصوص جنگ غزه). *فصلنامه مطالعات بین‌المللی*، (۴)۱۲، ۱۲۹-۱۱۳.
۸. مک‌دانل، د. (۱۳۷۷)، مقدمه‌ای بر نظریه‌های گفتمان تا پایان ۱۹۶۰، ترجمه حسینعلی نوذری. *فصلنامه سیاسی اجتماعی گفتمان*، (۲)۱، ۸۵-۲۵.
۹. مختاری، ب. (۱۳۹۹). حقوق بشر در پرتو یک‌جانبه‌گرایی و اقدامات زور مدارانه. *فصلنامه مطالعات بین‌المللی*، (۱۲)۶۷، ۴۳-۲۷.
۱۰. دانلی، ج. (۱۳۹۴). *جهانشمولی نسبی حقوق بشر*، ترجمه باقر اسدی. *فصلنامه مطالعات بین‌المللی*، (۲)۱۲، ۴۷-۸۴.
۱۱. صلح‌جو، ع. (۱۳۷۷). *گفتمان و ترجمه*، تهران: مرکز.
۱۲. کریمی فرد، ح. (۱۳۹۷). سیاست خارجی ترامپ و واقعیت‌های نظام بین‌الملل. *فصلنامه مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی*، (۸)۲۸، ۳۰۲-۲۸۵.
۱۳. صفایی، ع. (۱۳۹۲). تحلیل گفتمان و گفتمان طنز. *دوفصلنامه زبان و ادبیات فارسی*، (۱۷)۲۲، ۱۳۱-۱۴۹.

۱۴. یارمحمدی، ل. (۱۳۸۳). *گفتمان‌شناسی رایج و انتقادی*، تهران: هرمس.
۱۵. یورگنسن، م.، لوئیس، ف. (۱۳۹۲). *نظریه و روش در تحلیل گفتمان*. ترجمه جلیلی هادی، تهران: نی، چاپ سوم.
۱۶. یوسفی میانجی، ع. (۱۳۹۹). *مولفه‌های سیاست خارجی ترامپ در خاورمیانه*. فصلنامه علوم سیاسی، ۱۶(۵۱)، ۱۷۳-۱۹۷.

English References

1. Baker, P., Ellece, S. (2011). *KeyTerms in DiscourseAnalysis*. London: Continuum
2. Fairclough, N. (2001). *Language and Power*, (2nd ed.). London: Longman.
3. Fairclough, N., Wodak, R. (1997). *Critical Discourse Analysis*, In T. van Dijk (Ed.), *Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction* (Vol. 2, pp. 258-284). London: Sage.
4. Giles, J., Middleton, T. (2008). *Studying Culture; A Paractical Introduction*. Blakwell.
5. Kuosmanen, S. (2021). Human rights and ideology in foreign policy discourse: A case study of U.S. State Department Human Rights Country Reports 2000–2019, *Journal Spermissions*, DOI: 10.1177/0957926521992146, journals.sagepub.com/home/das.
6. *US Department of State* (2017b). RUSSIA 2017 HUMAN RIGHTS REPORT . <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Russia.pdf>.
7. *US Department of State* (2017d). SAUDI ARABIA 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Saudi-Arabia.pdf>.
8. *US Department of State* (2018a). CHINA (INCLUDES TIBET, HONG KONG.AND MACAU) 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/CHINA-INCLUDES-TIBET-HONG-KONG-AND-MACAU-2018.pdf>.
9. *US Department of State* (2018b). RUSSIA 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/RUSSIA-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
10. *US Department of State* (2018c). IRAN 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/IRAN-2018.pdf>.
11. *US Department of State* (2018d). SAUDI ARABIA 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/SAUDI-ARABIA-2018.pdf>.
12. *US Department of State* (2018e). ISRAEL AND THE GOLAN HEIGHTS 2018

- HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/ISRAEL-AND-THE-GOLAN-HEIGHTS-2018.pdf>.
13. *US Department of State* (2019a). CHINA (INCLUDES TIBET, HONG KONG. AND MACAU) 2019 HUMAN RIGHTS REPORT, <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/china/>
  14. *US Department of State* (2019b). RUSSIA 2019 HUMAN RIGHTS REPORT <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/RUSSIA-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
  15. *US Department of State* (2019c). IRAN 2019 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/IRAN-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
  16. *US Department of State* (2019d). SAUDI ARABIA 2019 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/saudi-arabia/>
  17. *US Department of State* (2019e). ISRAEL 2019 HUMAN RIGHTS REPORT . <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/ISRAEL-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>
  18. *US Department of State* (2020b). RUSSIA 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/russia/>
  19. *US Department of State* (2020c). IRAN 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/IRAN-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
  20. *US Department of State* (2020d). SAUDI ARABIA 2020 HUMAN RIGHTS REPORT, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/SAUDI-ARABIA-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>
  21. *US Department of State* (2020e). ISRAEL 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/ISRAEL-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>
  22. *US Department of State*(2017a). CHINA (INCLUDES TIBET, HONG KONG. AND MACAU) 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2018/04/China.pdf>
  23. *US Department of State*(2017c). IRAN 2017 HUMAN RIGHTS REPORT.

<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Iran.pdf>.

24. US Department of State(2017e). ISRAEL AND THE GOLAN HEIGHTS 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2017-country-reports-on-human-rights-practices/israel-golan-heights-west-bank-and-gaza/>
25. US Department of State(2020a). CHINA 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/CHINA-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.

Translated References to English

1. Aghaei. S. D., Barati. R (2010). A Reflection on US Foreign Policy on Human Rights (Looking at US Policy Towards Iran). *Politics*, 40(1), 37-23. **(In Persian)**
2. Ahmadian, G. (2019). The Effects of Chinese Economic Growth on Economic Protectionism in the United States of America. *World Politics*, 8(1), 33-62 **(In Persian)**
3. Baker. Paul and Ellece. Sibonile (2011). *Key Terms in Discourse Analysis*. London: Continuum
4. Bashir. H (2012). *Foreign Media; Reading with Discourse Analysis*. Vol. 2. Tehran: Sima Shargh Publications. **(In Persian)**
5. Danley. J (2015). The Relative Universality of Human Rights. translated by Baqer Asadi. *Quarterly Journal of International Studies*. 12(12). 84-47. **(In Persian)**
6. Fairclough, N. (2000), *Critical Discourse Analysis*, a group of translators, second edition, Tehran: Center for Media Studies and Research. **(In Persian)**
7. Fairclough. N. (2001). *Language and Power*. (2nd ed.). London: Longman.
8. Fairclough. N., Wodak. R. (1997). *Critical Discourse Analysis*. In T. van Dijk (Ed.). *Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction* (Vol. 2. Pp. 258-284). London: Sage.
9. Giles. J., Middleton. T. (2008). *Studying Culture; A Paractical Introduction*. Blakwell.
10. Griffin, L. (2021). Giving Content to International Human Rights – the US Perspective, *Revista Juris Poiesis*, Rio de Janeiro. 4(36). 243-356
11. Hosseinizadeh, A. (2004), Theory of Discourse and Political Analysis, *Quarterly Journal of Political Science*, 28(2).178-191. **(In Persian)**
12. Jenkins, R. (2006). Pierre Bourdieu. Translator: Leayla Jawfshani. Tehran: Ney. **(In Persian)**

13. Jorgensen, M – Louis, P. (2013), *Theory and Method in Discourse Analysis*, translated by Jalili Hadi, third edition, Tehran: Ney. **(In Persian)**
14. Karimifard, H. (2015). Trump's Foreign Policy and the Realities of the International System. *Quarterly Journal of Strategic Studies in Public Policy*. 8(28). 302-285 **(In Persian)**
15. Kuosmanen Sonja (2021). Human rights and ideology in foreign policy discourse: A case study of U.S. State Department Human Rights Country Reports 2000–2019. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0957926521992146> .
sagepub.com/journals-permissions.DOI:
10.1177/0957926521992146.journals.sagepub.com/home/das.
16. McDonnell, D. (1998). An Introduction to Discourse Theories until the End of 1960. Translator: Nozari, H- Ali. *Goftman Socio-Political Quarterly*. 1(2), 25-85 **(In Persian)**
17. Mokhtari, B. (2020). Human Rights in the Light of Unilateralism and Coercive Actions. *Quarterly Journal of International Studies*. 17(67), 43-27. **(In Persian)**
18. Safaei, A. (2013). Analysis of Discourse and Humorous Discourse. *Persian Language and Literature Quarterly*, 22(77), **(In Persian)**
19. Sediq, M., Mousavi, A. (2016). UN Responsibility for Acts Contradicting International Standards (Review of the UN Human Rights Council Report on the Gaza War). *Quarterly Journal of International Studies*. 12(4), 129- 113. **(In Persian)**.
20. Solhjoo, A (1998). Discourse and Translation. Tehran: Center. **(In Persian)**
21. *US Department of State* (2017a). CHINA (INCLUDES TIBET, HONG KONG, AND MACAU) 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2018/04/China.pdf>
22. *US Department of State* (2017b). RUSSIA 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Russia.pdf>.
23. *US Department of State* (2017c). IRAN 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Iran.pdf>.
24. *US Department of State* (2017d). SAUDI ARABIA 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Saudi-Arabia.pdf>.
25. *US Department of State* (2017e). ISRAEL AND THE GOLAN HEIGHTS 2017 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2017-country-reports-on-human-rights-practices/israel-golan-heights-west-bank-and-gaza/>

26. *US Department of State* (2018a). CHINA (INCLUDES TIBET, HONG KONG, AND MACAU) 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/CHINA-INCLUDES-TIBET-HONG-KONG-AND-MACAU-2018.pdf>.
27. *US Department of State* (2018b). RUSSIA 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/RUSSIA-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
28. *US Department of State* (2018c). IRAN 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/IRAN-2018.pdf>.
29. *US Department of State* (2018d). SAUDI ARABIA 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/SAUDI-ARABIA-2018.pdf>.
30. *US Department of State* (2018e). ISRAEL AND THE GOLAN HEIGHTS 2018 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/ISRAEL-AND-THE-GOLAN-HEIGHTS-2018.pdf>.
31. *US Department of State* (2019b). RUSSIA 2019 HUMAN RIGHTS REPORT . <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/RUSSIA-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
32. *US Department of State* (2019c). IRAN 2019 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/IRAN-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
33. *US Department of State* (2019d). SAUDI ARABIA 2019 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/saudi-arabia/>
34. *US Department of State* (2019e). ISRAEL 2019 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/ISRAEL-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>
35. *US Department of State* (2020b). RUSSIA 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/russia/>
36. *US Department of State* (2020c). IRAN 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/IRAN-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
37. *US Department of State* (2020d). SAUDI ARABIA 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/SAUDI-ARABIA-2020-HUMAN->

RIGHTS-REPORT.pdf.

38. *US Department of State* (2020e). ISRAEL 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/ISRAEL-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>
39. *US Department of State*(2019a). CHINA (INCLUDES TIBET, HONG KONG, AND MACAU) 2019 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/china/>
40. *US Department of State*(2020a). CHINA 2020 HUMAN RIGHTS REPORT. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/03/CHINA-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>.
41. Yar Mohammadi, L. (2004), *Common and Critical Discourse*, Tehran: Hermes. **(In Persian)**

